

NYE MINERALER

Av Arne Åsheim

Første del av vår serie »Nye Mineraler» ble dessverre rikelig velsignet med trykkfeil. Dette gikk først og fremst utover de kjemiske formlene i oversikten. Derfor setter vi opp en korrigert liste og håper på bedre resultater i fremtiden.

Henvi sning M. Fleischer et al. American Mineralogis (Vol 66 1981)

Ashanitt	$(\text{Nb,Ta,U,FeMn})_2\text{O}_6$	Blykopper-antimon-sulfat-klorid.	Morozevczitt $(\text{PbFe})_3\text{Ge}1-x\text{S}_4$
Clinochalcomenitt	$\text{CuSeO}_3 \cdot 2\text{H}_2\text{O} ?$ $(\text{CuSeO}_3 \cdot 1,12\text{H}_2\text{O})$	— blåfarget Pb 53% Cu 10% Sb 7% S 5% Cl 5%.	Polkovicitt $(\text{FePb})_3(\text{GeFe})1-x\text{S}_4$ — opake mineraler med brun-grå farge funnet i sammenvoksning med marcasitt, i selskap med chalcopyritt, bornitt, chalcositt, tennantitt, sphaleritt og galenitt. Navn etter Josef Morozevicz og Polkovicce-ovne, Polen.
Dorfmanitt	$\text{Na}_2\text{HPO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	Blysilikat, fargeløse transparente nåler.	Olgit Na(SrBa)PO ₄ — mineral med blå til blå-grønn farge, glassglans funnet i nefelinsyenittpegmatitt, Karnasurt, Lovozero, Kolahalvøya, USSR. Navn etter Olge Anisimovne Vorob'eva.
Eifelitt	$\text{KNa}_2\text{Mg}_4\text{Si}_2\text{O}_{10}$	Lokalitet, Tiger, Arizona, USA.	Olympitt Na ₃ PO ₄ — fargeløst, gjennomskinnelig mineral med glassglans, funnet i alkaline pegmatitter, Rasvumchorr, Khibing Kolahalvøya USSR. Navnet hedrer Olympiaden i Moskva 1980.
Kolymitt	Cu_2Hg_6	Balyakinitt CuTeO_3 — forekommer som sammenvoksninger i aggregater av tetrahedritt, chalcopyritt og tellurider, sammen med telluritt og to ubennevnte mineraler i PbCu(TeO ₃) ₂ og PbCu(TeO ₃)O. Fargen er grå-grønn til blålig-grønn, funnet i Pionersk, Ø. Sayan og Aginsk, Kamchatka, USSR. Navn etter G.S. Balyakina.	Tungarinovitt MoO ₂ — opptrer som 0,5 - 1,5 mm store xls med mørk lilla-brun farge, fettaktig til metallisk glans. Funnet i Ø. Sibir sammen med uraninit, molybdenitt, zirkon og galenitt i kvarts. Navn etter Aleksei Ivanovich Tungarinov.
Kulkeitt	$\text{Mg}_8\text{Al}(\text{AlSi}_7)\text{O}_{20}(\text{OH})_{10}$	Arsen hauchecornitt $\text{Ni}_6\text{BiAsS}_9$ — typelokalitet Vermilion gruve, Sudbury Ontario.	Ubennevnt Bi ₂ Te — funnet sammen med wehrilit, tellurobismuthitt og joseitt-a, Ergelyakh, Yakutia USSR.
Nacaphitt	$\text{Na}_2\text{Ca}(\text{PO}_4)_2\text{F}$	Telluro hauchecornitt $\text{Ni}_6\text{BiTeS}_9$ — typelokalitet Strathcona gruve, Sudbury Ontario.	Ubennevnt Cu-mineral(er) — blågrønne xls og skyblå nåler på kvarts, Grataspitz, Brixlegg, Tyrol.
O'Danielitt	$\text{Na}(\text{ZnMg})_3\text{F}_2(\text{AsO}_4)_3$	Bismuto hauchecornitt $\text{Ni}_6\text{BiBiS}_9$ — funnet i Oktya br'skoe Cu-Ni forekomst, Noril'sk USSR.	Ubennevnt SnCu (Pb) mineral — plateformige xls. Sammen med elementært Sn og Pb, små krenhvite xls med rosa tint, størrelse xls violette, noe i nærheten av $\text{Cu}_{<0,6}\text{Sn}_{>0,4}\text{Pb}_{>0,05}$, Ilmoussaq, Grønland.
Paralstonitt	$\text{BaCa}(\text{CO}_3)_2$	Hauchecornitt er det første beskrevne mineralet i denne gruppen, og skal defineres som $\text{Ni}_6\text{BiSbS}_9$. Hauchecornitt er beskrevet dra Friedrich gruve, Westphalia.	Ubennevnt SnCu (Pb) mineral — plateformige xls. Sammen med elementært Sn og Pb, små krenhvite xls med rosa tint, størrelse xls violette, noe i nærheten av $\text{Cu}_{<0,6}\text{Sn}_{>0,4}\text{Pb}_{>0,05}$, Ilmoussaq, Grønland.
Rokuhitt	$\text{FeCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ hydrolyserer til $\text{FeCl}_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$	Ekaterinitt $\text{Ca}_2\text{B}_4\text{O}_7(\text{Cl},\text{OH})_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ — hvitt til svakt rosa mineral, perleaktig glans, funnet i karbonat- og karbonat-anhydritt bergarter sammen med halit og szaibelyitt, (820 - 1260 m dyp) i Korshunov, Ilim, Irkutsk, Sibir USSR. Navn etter Ekaterine Vladimirovne Rozhkova.	
Schieffelinitt	$\text{Pb}(\text{TeS})\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$	Johnsomervilleitt $\text{Na}_{10}\text{Ca}_6\text{Mg}_1(\text{FeMn})_2(\text{PO}_4)_3$ — mørk brunt glassaktig mineral sammen med apatitt, grafitonitt og et uidentifisert mineral i gneiss fra Loch Quoich, Scotland. Navn etter J. M. Somerville.	
Natrium - phlogopitt	$(\text{Na}_{0,817}\text{K}_{0,007}\text{Ca}_{0,001})(\text{Mg}_2,8\text{Al}_{0,11}\text{Ti}_{0,02}\text{Al}_{1,00}\text{Si}_{3,00})\text{O}_{10}(\text{OH})_2$ — opptrer sammen med K-phlogopitt i Na-Al-rik kalk. Algeri.	Kovdorskjitt $\text{Mg}_5(\text{PO}_4)_2(\text{CO}_3)(\text{OH})_2 \cdot 4,5\text{H}_2\text{O}$ — lysrosa mineral fra magnetitt-forsteritt bergarter Kovdor, Kolahalvøya USSR.	
Thalfeisnitt	$\text{TiFe}(\text{FeNiCu})_2\text{S}_2\text{Cl}$ — opptrer som aggregater 0.1 - 0,3 mm i pentlandittgalenitt-chalcopyritt malm. Talnakh malmfelt USSR. Navn etter sammensetningen.		
Tisinalitt	$\text{Na}_3\text{H}_3(\text{MnCaFe})\text{TiSi}_6(\text{O},\text{OH})_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ — et gul-oranger mineral med glassaktig glans opptrer som krystaller opptil 1 x 0,5 x 0,5 mm i aggregater opptil 1 cm. Hydrotermalt dannet ved omvandling av lomonosovit og barium-lampforyllitt, Khibina, Kola-halvøya USSR. Navn etter sammensetning.		
Ubennevnt	— Mn Si O ₃ — funnet som violett-røde korn sammen med rhodochrositt i manganførende kalksteiner, Tatrjellene, Polen.		
Ubennevnt K-analog til macdonalditt	$\text{K}_2\text{Ca}_4\text{Si}_6\text{O}_{36}(\text{OH})_2 \cdot 10,5\text{H}_2\text{O}$ — funnet ved San Venanzo, Italia.		
Ubennevnt bly-mineraler.	Blywolframklorid med Fb 60% W 16% Cl 7%, transparent gyldig-gule flate sverformede nåler.		